

Projekt

z dnia 25 listopada 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY GRĘBOCICE**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grębocice
na lata 2025-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.), w związku z art. 4¹ ust. 1-2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151) art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grębocice na lata 2025-2028, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grębocice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025r.

Przewodniczący Rady Gminy Grębocice

MAREK PAKIET

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grębocice na lata 2025-2028

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r, poz. 2151) i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r., poz. 1939 ze zm.). Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i uzależnieniom od innych środków psychoaktywnych, czy też przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym na terenie Gminy Grębocice prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie, stanowiącym rozwinięcie i kontynuację dotychczasowych działań prowadzonych w latach poprzednich.

II. Główny cel Programu

Głównym celem Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych używek, różnych uzależnień, w tym behawioralnych, oraz zapobiegania powstawaniu nowych problemów i przemocy w rodzinie. Program określa zakres i formę zadań realizowanych jako zadanie własne gminy. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów, a także zmniejszania rozmiarów problemów już istniejących.

III. Adresaci Programu

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Grębocice. Ma przeciwdziałać używaniu alkoholu i narkotyków oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów szkół podstawowych oraz przez dorosłych i przestrzegać przed uzależnieniem najmłodszych, oraz ma przeciwdziałać uzależnieniom behawioralnym poprzez podjęcie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy Grębocice.

IV. Jednostki realizujące program w zakresie działań profilaktycznych

Na terenie Gminy Grębocice funkcjonują następujące instytucje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień:

- 1) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grębocicach;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębocicach;
- 3) Urząd Gminy w Grębocicach;
- 4) Rewir Dzielnicowych w Grębocicach;
- 5) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Grębocicach;
- 6) Przychodnia Lekarska;
- 7) Placówka Wsparcia Dziennego pn. „Świetlica Środowiskowa w Rzeczycy”;
- 8) Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 9) Kadra pedagogiczna szkół, nauczyciele wychowania przedszkolnego, opiekunowie w żłobku, pedagodzy i psychologowie;

V. Zadania programu i sposoby ich realizacji.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, w szczególności od alkoholu i narkotyków poprzez:

- a) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemami alkoholowymi i narkotykowymi, uzależnieniami behawioralnymi, w tym problemem przemocy (wynagrodzenie i szkolenia zatrudnionych specjalistów, doposażenie i utrzymanie punktu);
- b) upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego;
- c) przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie pism z Policji, GOPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- d) prowadzenie rozmów przez członków GKRPA, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego;
- e) finansowanie kosztów sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- f) współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dyrektorami szkół, przedszkola i Policją w rozpoznawaniu zjawisk patologicznych wśród młodzieży szkolnej, pod kątem ujawnienia zagrożeń spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy i innych środków uzależniających;
- g) rozpowszechnianie w miejscach publicznych informacji na temat skutków choroby alkoholowej i możliwości jej leczenia;
- h) udzielanie osobom zainteresowanym i ich rodzinom aktualnych informacji na temat dostępnych placówek pomocy oraz instytucji, które są włączone w systemowe wspieranie rodzin uwikłanych w problemy alkoholowe.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową, poprzez tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy.

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Planowane działania:

- a) Policja - w ramach swoich kompetencji, przeprowadzanie interwencji domowych;
- b) GOPS - organizacja interdyscyplinarnych działań na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu (poradnictwo i pomoc psychologiczna, socjalna i prawna);
- c) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - motywowanie do leczenia w zakresie uzależnienia od alkoholu, współpraca z różnymi instytucjami (Policja, Placówka Wsparcia Dziennego, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, GOPS i inne);
- d) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej - organizacja interdyscyplinarnych działań na rzecz osób, rodzin i środowisk w zależności od potrzeb: poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne. Podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie w ramach "Niebieskiej karty";
- e) Realizacja w szkołach i przedszkolach programów promujących zdrowe postawy wśród dzieci, młodzieży i rodziców. Stwarzanie możliwości szukania pomocy przez ofiary przemocy w rodzinie wg bieżących potrzeb.
- f) Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, także możliwości uzyskania pomocy i miejsc, które taką pomoc świadczą.

3. Działania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wspierające osoby uzależnione oraz ofiary przemocy w rodzinie:

- a) rozpatrywanie wniosków zgłoszonych do komisji i przeprowadzanie rozmów motywacyjnych, informacyjno-edukacyjnych z osobami uzależnionymi;
- b) kierowanie osób nadużywających alkohol, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych, w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań;

- c) kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych;
- d) dofinansowanie szkoleń zwiększających kompetencję komisji w zakresie pomocy osobom uzależnionym oraz ofiarom przemocy, zgodnie z bieżącymi potrzebami, w trakcie realizacji programu (koszty szkoleń i konferencji komisji wraz z uwzględnieniem kosztów przejazdu pokrywane są ze środków przeznaczonych na realizację Programu);
- e) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż, podawanie napojów alkoholowych, o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez tworzenie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej profilaktyki problemowej.

Cel: zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających oraz uzależnień behawioralnych.

- a) organizowanie i finansowanie rekomendowanych programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych i terapeutyczno-wychowawczych, zajęć edukacyjnych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców;
- b) finansowanie programów/szkoleń przygotowujących nauczycieli do reagowania na przejawy przemocy rówieśniczej, zapobiegających wypaleniu zawodowemu oraz podnoszących kompetencje w skutecznym kierowaniu pracą uczniów na lekcjach i rozwijaniu ich umiejętności psychospołecznych;
- c) udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucja;
- d) organizowanie i finansowanie (lub współfinansowanie) spektakli profilaktycznych, zajęć, imprez, spotkań, wyjazdów profilaktycznych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia;
- e) wspieranie i finansowanie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu;
- f) organizowanie gier, quizów i konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia, zakup nagród, upominków, poczęstunku dla uczestników;
- g) współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia;
- h) diagnoza i monitoring problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie gminy.

5. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt.

Cel: przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa.

Planowane działania:

- a) organizowanie szkoleń dla sprzedawców;
- b) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych;
- c) prowadzenie kontrolowanego zakupu alkoholu.

6. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.

Cel: przeciwdziałanie naruszeniom przepisów prawa i działania o charakterze profilaktycznym.

Planowane działania:

- a) zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych;
- b) zakup alkotestów, narkotestów;
- c) współudział w akcjach trzeźwości na drodze.

7. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Cel: poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym.

Planowane działania:

- a) wspieranie stowarzyszeń i grup abstynenckich zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych poprzez zakup materiałów edukacyjnych, finansowanie kosztów utrzymania punktu konsultacyjnego itp.;
- b) współdziałanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Policją w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym oraz przeprowadzanie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą w szkołach;
- c) dofinansowanie zakupu materiałów niezbędnych do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii: zakup ulotek, broszur, plakatów, płyt edukacyjnych, gazetek promujących trzeźwy styl życia dla placówek szkolnych i przedszkolnych, Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, służby zdrowia, policji, sądu;
- d) udział w regionalnych i ogólnopolskich akcjach i kampaniach promujących życie bez uzależnień i przemocy.

8. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art.15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Metody realizacji zadania:

- a) podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności skierowaną do młodzieży;
- b) podejmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt lub pod zastaw;
- c) przestrzeganie wprowadzonych uchwałą Rady Gminy zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholu;
- d) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- e) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych;
- f) występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom do 18 roku życia i nietrzeźwym.

9. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej oraz pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, poprzez:

- a) pomoc społeczną organizowaną i realizowaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębolicach;
- b) wspieranie działalności na rzecz integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym prowadzonej przez urząd pracy, policję, kuratorów sądowych, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

VI. Sposób realizacji i kontroli niniejszego programu

Jednostką odpowiedzialną za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Urząd Gminy w Grębolicach wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grębolicach.

VII. Źródła i zasady finansowania programu

1. Źródłem finansowania zadań programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki, pozyskiwane z tzw. „opłat za małpki na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

3. Program realizowany będzie z działu 851 – Ochrona zdrowia, z rozdziału: 85153 – Zwalczanie narkomanii i rozdziału: 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Za pracę na rzecz komisji poprzez udział w posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach zespołów problemowych, przewodniczący komisji otrzymuje 17% minimalnego wynagrodzenia za pracę, członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Wynagrodzenie wypłacane będzie członkom komisji na podstawie listy obecności, podpisanej przez Przewodniczącego Komisji, oraz listy wynagrodzeń.

IX. Postanowienia końcowe

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.01.2025r. do dnia 31.12.2028r.

2. Przy realizacji programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych, problemu narkomanii, a także innych uzależnień (zwłaszcza behawioralnych).